

8. SINIF 2. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T.C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık ANTALYA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yazınız.

- (.....) 1. Manda ve himaye fikri Sivas Kongresi'nde kesin olarak reddedilmiştir.
- (.....) 2. Mustafa Kemal, Çanakkale Cephesinde Yıldırım Orduları Komutanı olarak görev yapmıştır.
- (.....) 3. B.M.M'ye karşı çıkan ayaklanmaları bastırmak için çıkarılan kanunun adı: Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'dur.
- (.....) 4. İstanbul Hükümeti'nin üzerine aldığı sorumluluğu yerine getiremediği ilk kez Amasya Genelgesi'nde belirtilmişti.
- (.....) 5. Karadeniz ve Boğazlar yoluyla açık denizlere çıkarak, Balkanlarda Slav devleti kurma idealine Megali-idea denilmektedir.
- (.....) 6. Milli Mücadelenin ilk genelgesi Havza'da yayınlanmıştır.
- (.....) 7. Bölgedeki ağır hava koşulları, ulaşım güçlükleri ve salgın hastalıklar Türk askerlerinin büyük bir çoğunluğunun yaşamını kaybetmesine neden olan Sarıkamış Harekatı Kanal Cephesinde gerçekleşmiştir.
- (.....) 8. Dokuz kişilik Temsil Heyeti Erzurum Kongresi'nde oluşturulmuş ve başkanlığına Mustafa Kemal getirilmiştir.
- (.....) 9. 12 Ocak 1920'de Mebusan Meclisi'nin, İstanbul'da toplanmasından sonra, milli davaya inanan milletvekillerinin oluşturduğu gruba Felah-ı Vatan adı verilmektedir.
- (.....) 10. Son Osmanlı Mebusan Meclisi Ankara'da toplanmıştır.
- (.....) 11. Mustafa Kemal, Kafkas Cephesi'nden sonra Çanakkale Cephesi'nde görev yapmıştır.
- (.....) 12. Mustafa Kemal'in benim gazetem dediği "İrade-i Milliye Gazetesi" Ankara şehrinde yayınlanmıştır.
- (.....) 13. Osmanlı Hükümeti, Amasya Görüşmelerine bir delege göndermekle Temsil Heyetinin varlığını hukuken tanımış oldu.
- (.....) 14. Mustafa Kemal halkı Milli Mücadele konusunda bilgilendirmek ve bilinçlendirmek amacıyla Sivas'ta Hakimiyet-i Milliye gazetesini çıkarmıştır.
- (.....) 15. Erzurum Kongresi toplanış şekli bakımından bölgesel aldığı kararlar bakımından milli bir kongredir.
- (.....) 16. Redd-i İlhak Cemiyeti İzmir ve çevresinde Milli Mücadele'ye karşı olanların kurduğu bir cemiyettir.
- (.....) 17. 27 Aralık 1919'da Temsil heyeti ile Erzurum şehrine gelen Mustafa Kemal, İstanbul'a gidecek mebuslarla görüşmüş ve onlardan Mebusan Meclisi'nde "Müdafaa-i Hukuk Grubu" kurlmalarını istemiştir.
- (.....) 18. Misak-ı Milli Kararlarının kabul edilmesi, İtilaf Devletleri tarafından İstanbul şehrinin resmen işgaline yol açmıştır.
- (.....) 19. Milli Mücadele'nin haklılığını dünyaya basın-yayın yoluyla duyurmak amacıyla Milli Kongre Cemiyeti kurulmuştur.
- (.....) 20. I. Dünya Savaşı sonunda bir daha böyle bir savaşın yaşanmaması için devletlerin bir araya gelerek kurdukları cemiyete Birleşmiş Milletler denir.

2. Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları uygun kelimelerle tamamlayınız.

1. I. Dünya Savaşında, yeni cephele açarak savaşı geniş alanlara yaymak ve üzerindeki baskıyı azaltmak için Osmanlı Devleti'nin kendi yanında savaşa girmesini isteyen devlet, ...'dir.
2. ...., Uzak Doğu'daki sömürgelerine giden deniz yolunun kontrolünü sağlamak için Mısır'ı işgal etmiştir.
3. Avrupa'da siyasi birliğini geç tamamlayan iki devlet Almanya ve .....'dir.
4. Çanakkale Zaferi'nden sonra ..... İttifak Devletlerinin yanında savaşa katılması, Osmanlı Devleti ile müttefikleri arasında kara bağlantısının kurulmasını sağlamıştır.
5. Alsas Loren kömür havzası sorunu Almanya ile ..... arasında yaşanan bir sorundur.
6. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan.....düşüncesi, çok uluslu devletlerin içerisindeki azınlıkların isyan etmelerine neden olmuştur.
7. Osmanlı Devleti'nin, I.Dünya Savaşı'nın başında kapitülasyonları kaldırdığını ilan etmesi, ... baskılardan kurtulmayı amaçladığını gösterir.
8. I. Dünya Savaşı sonunda bir daha böyle bir savaşın yaşanmaması için devletlerin bir araya gelerek kurdukları cemiyete ..... Cemiyeti denir.
9. Yunanlıların Türk topraklarındaki haksız işgallerine karşı milli duygularla hareket eden Hukuk-u Beşer gazetesi yazarı ..... Yunan Ordusuna ilk kurşunu sıkmıştır.
10. Adana ve çevresini düşman işgalinden korumak ve halkı direniş için örgütlemek amacıyla ..... Cemiyeti kurulmuştur.
11. İtilaf Devletleri .....'ya denizden yardım ulaştırmak ve Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakmak için Çanakkale Harekâtını başlattılar.
12. .... Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, Doğu Trakya'nın Yunanlara verilmesine ve Mavri Mira Cemiyetinin zararlı çalışmalarına engel olmak istedi.
13. İstanbul Hükümeti, ... Görüşmeleri ile Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin hukuki varlığını resmen tanımış ve Meclis-i Mebusan'ın açılmasını kabul etmiştir.
14. ....Cephesi, Süveyş Kanalı'nı alıp İngiltere'nin sömürgeleri ile bağlantısını kesmeyi amaçlayan Türk kuvvetlerinin taarruzuyla açılmıştır.
15. Arapların Hicaz-Yemen Cephesi'nde İngilizlerle birlikte hareket etmesi..... politikasının etkisini yitirdiğini gösterir.
16. ...., İzmir'in işgalinin haksızlığını ve Milli Mücadele'nin haklılığını ortaya koyan ilk uluslararası belgedir.
17. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra işgal edilen ilk yer.....'dur.
18. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 24. maddesi ile ileride kurulması amaçlanan .....Devleti'ne zemin hazırlanmak istenmiştir.
19. Paris Barış Konferansı'nda İzmir ve çevresi.....verilmiştir.
20. BMM'nin isyanları bastırmak için Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nu çıkarması .....yetkisini kullandığını gösterir.
21. Osmanlı Devleti'nin İngiliz mandasına girmesi gerektiğini savunan zararlı cemiyet ..... cemiyetidir.
22. I. Dünya Savaşı sonunda İtilaf Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan fakat BMM tarafından ret edildiği için yürürlüğe girmeyen antlaşma ..... Antlaşmasıdır

3. Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasında etkili olan "Milliyetçilik" akımı ve "Sömürgecilik Yarışı" hangi gelişmeler sonucu ortaya çıkmıştır?

.....

.....

.....

Halil (Kut) Paşa komutasındaki Türk kuvvetlerinin İngilizlere karşı Selman-ı Pak ve Kut'ül Amare Zaferlerini kazandığı cephenin adı nedir?

.....

I. Dünya Savaşı'nda İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısını kesmek üzere Cemal Paşa komutasındaki Türk kuvvetlerinin taarruzuyla açılan cephenin ismi nedir?

.....

I. Dünya Savaşı sırasında yapılan gizli antlaşmalarda Batı Anadolu İtalyanlara bırakılmışken; Paris Barış Konferansında Yunanlılara terkedilmesinin sebepleri nelerdir?

.....

.....

.....

Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 7. Maddesine göre: İtilaf Devletleri, "Güvenliklerini tehdit eden bir durum olursa herhangi bir stratejik noktayı işgal edebileceklerdir." İtilaf Devletleri, bu madde ile neyi amaçlamaktadır?

.....

.....

.....

Tarihçiler tarafından kabul edilmeyen, "ölü doğmuş antlaşma" olarak nitelendirilen Sevr Antlaşması'nın yürürlüğe girmeme sebepleri nelerdir?

.....

.....

.....

Milli Mücadele Döneminde Türk Halkının haklı davasını basın-yayın yoluyla dünyaya duyurmak için İstanbul'da kurulan milli cemiyetin adını yazınız.

.....

Mustafa Kemal, hangi olaydan sonra askerlik mesleğinden istifa etmiştir?

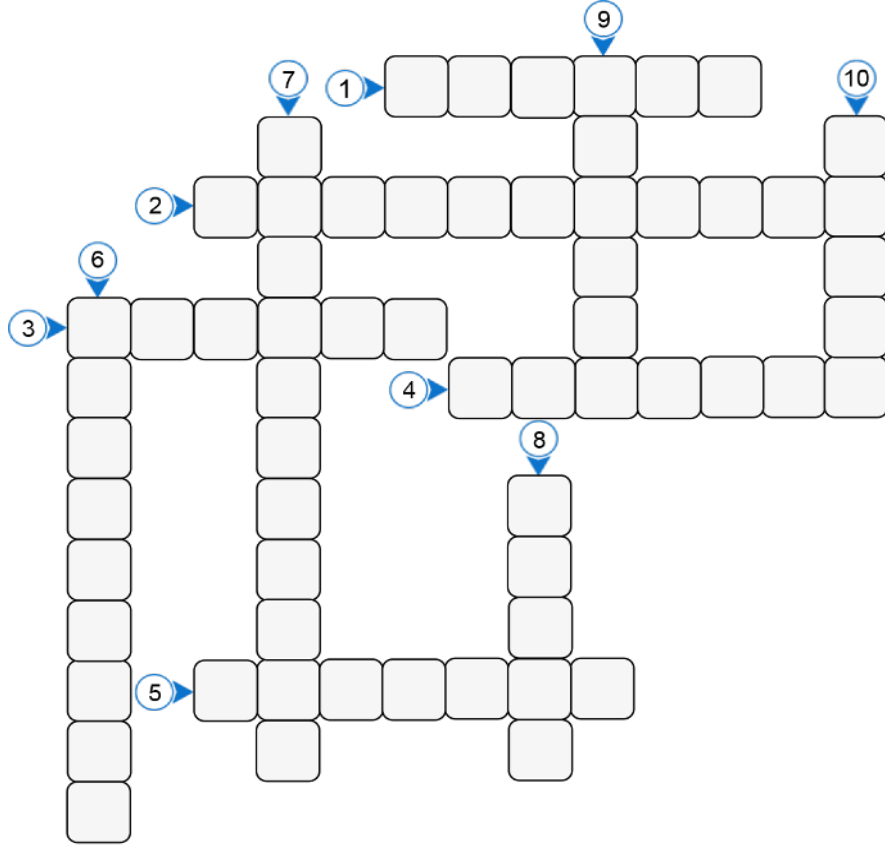
.....

.....

Temsil Kurulu'nun görevi hangi gelişmeyle sona ermiştir?

.....

4. Aşağıda verilen bulmacayı çözünüz.

1. Milli Mücadelenin amacı, yöntemi ve gerekçesinin açıklandığı genelge
2. Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde alınan kararlar
3. I. Dünya Savaşı'nda, İngiltere, Fransa ve Rusya'nın içinde bulunduğu grubun adı
4. I. Dünya Savaşı sonunda İtilaf Devletleri ve Osmanlı Devleti'nin imzaladığı mütarekenin adı
5. Toplanma şekli bölgesel, aldığı kararlar bakımından ulusal olan kongrenin adı
6. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Musul'u işgal eden devletin adı
7. Anadolu'daki işgallerin haksız olduğunu basın-yayın yoluyla dünyaya duyuran milli cemiyetin adı
8. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İngilizler tarafından ilk işgal edilen yer
9. Mustafa Kemal'in 1919 yılında 9. Ordu müfettişi göreviyle gittiği ve Milli Mücadeleyi başlattığı şehrin adı
10. Anadolu'da faaliyet gösteren milli cemiyetlerin "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adıyla birleştirildiği şehir

5. Aşağıda I. Dünya Savaşı öncesi Osmanlı Devleti'nin sahip olduğu özellikler verilmiştir.

I. Dünya Savaşı'nda Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni kendi yanına çekme nedenlerini Osmanlı Devleti'nin sahip olduğu özellikler ile doğru şekilde eşleştiriniz.

1	Halifelik gücü
2	Jeopolitik önemi
3	Hammadde

☐	Osmanlı Devleti'nin petrol kaynaklarını kullanmak
☐	İngiliz sömürgelerindeki Müslümanları kışkırtmak
☐	İngiltere'nin sömürgeleri ve Rusya ile bağlantısını kesmek

6.

TEHCİR	GENELGE	PANSLAVİZM
ERZURUM	İTTİFAK	HAKİMİYET-İ MİLLİYE
KAFKAS	MİSAK-I MİLLİ	KANAL
SÖMÜRGEÇİLİK	ÇANAKKALE	MİLLİ KONGRE
MÜDAFAA-İ HUKUK	SİVAS	KUVA-Yİ MİLLİYE
İRRADE-İ MİLLİYE	MANDA VE HİMAYE	MONDROS MÜTAREKESİ

Yukarıdaki yer alan kelimeleri aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere yerleştiriniz.

1. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı'nda Ruslarla ..... Cephesinde savaşımıştır.
2. Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakmak ve İstanbul'u ele geçirmek amacıyla İtilaf Devletlerinin açtığı cephe ..... Cephesidir.
3. Osmanlı Devleti'nin Almaya'nın da isteğiyle İngiltere'nin sömürgelerine ulaşan yolları kesmek ve Mısır'ı geri almak amacıyla açtığı cephe ..... Cephesidir.
4. İşgallere karşı halk tarafından kurulup ihtiyaçları yine halk tarafından karşılanan bölgesel direniş kuvvetlerine ..... denir.
5. Bir duruma dikkat çekmek, yasa, tüzük ve yönetmeliklerin uygulanmasında yol göstermek, herhangi bir konuyu aydınlatmak gibi amaçlarla ilgili yerlere ve ilgililere gönderilen yazıya ..... denir.
6. 15 Mayıs 1919'da İzmir'in işgali üzerine Türkiye'nin çeşitli kent ve kasabalarında oluşturulan ve Milli Mücadele'nin ilk örgütsel çekirdeğini oluşturan sivil kuruluşlara .....denir.
7. I. Dünya Savaşı sırasında Ermenilerin Doğu Anadolu'da bölge halkına karşı yaptıkları zalimlikleri önlemek amacıyla Sevk ve İskan Kanunu ile Suriye'ye göç ettirilmesine ..... denir.
8. Milli Mücadele'nin başlangıcında ortaya çıkmış, Ulusal Ant veya Ulusal Yemin olarak da bilinen, Osmanlı Mebusan Meclisi'nin aldığı son kararlara ..... denir.
9. Ülkelerin aralarında, özellikle politika ve askeri yönden işbirliği yapmak üzere ve diğer bazı ülkelere yönelik olarak anlaşmalar yoluyla gruplar kurmalarına ..... denir.
10. Bir devletin, kendi ülkesinin sınırları dışında, başka ulusları, devletleri, toplulukları siyasal ve ekonomik egemenliği altına alarak yayılmasına ..... denir.
11. Ruslar tarafından ortaya atılan, bütün Slav ırkına ve milliyetine mensup ulusları bir yönetim altında birleştirme idealine ..... denir.
12. Anadolu'nun Mondros Ateşkes Antlaşması ile başlayan haksız işgalini basın yayın yoluyla dünyaya duyurmayı amaçlayan cemiyet ..... cemiyetidir.
13. "Milli sınırlar içerisinde vatan bir bütündür, parçalanamaz." kararı ilk kez ..... Kongresi'nde alınmıştır.
14. Bütün yerel direniş cemiyetleri ..... Kongresi'nde Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adıyla birleştirilmiştir.
15. İstiklâl Harbi'nin amacını, Anadolu ve Rumeli Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti'nin kararlarını millete duyurmak, halkın bu savaşa desteğini sağlamak ve gelişen olaylardan toplumu haberdar etmek üzere Ankara'da çıkarılan gazete ..... Gazetesidir.
16. Misak-ı Milli'ye göre, Türk Devleti'nin sınırları .....'nin imzalandığı sırada düşman işgali altında olmayan yerlerdir.
17. Sivas Kongresi'nden sonra Temsil Heyeti'nin yaptığı çalışmaları halka duyurmak ve halkı Milli Mücadele hakkında bilgilendirmek amacıyla "....." gazetesi çıkarılmaya başlanmıştır.
18. Ulusal egemenliğe ters düşen..... fikri, Sivas Kongresi'nde kesin olarak reddedilmiştir.

7. Aşağıdaki haritada renklere de dikkat ederek kısaca açıklaması yazılı olan Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşında savaştığı cepheleri kutucuklardaki boşluklara yazınız.

8. Aşağıdaki bulmacada Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 24. maddesine konu olan altı il (Vilayet-i Sitte) yer almaktadır. Bu illeri bularak yandaki bölüme yazınız.

K	R	M	E	B	P	M	L	E	T	L	M	Ğ	E	L
J	Z	G	J	Ğ	T	V	B	T	P	G	J	Ö	L	M
O	E	D	R	O	C	A	Ö	B	İ	T	L	İ	S	E
A	L	İ	D	T	M	N	E	J	D	B	P	L	B	L
F	A	Y	V	İ	G	K	H	E	S	H	K	G	T	K
Ş	Z	J	T	D	Y	Z	E	İ	B	İ	E	L	P	Z
T	İ	K	M	Ö	K	A	T	J	D	B	V	M	J	T
D	Ğ	H	E	T	P	Z	R	M	Ö	H	L	A	G	C
C	B	P	R	L	B	H	C	B	G	J	B	Z	S	M
G	L	D	Z	G	C	K	P	Z	A	D	E	L	B	J
S	F	P	U	B	Ö	L	D	Ç	H	K	M	Z	K	T
B	E	T	R	Z	G	İ	L	K	J	Ö	İ	E	M	E
Z	G	E	U	G	K	Z	C	T	Z	J	D	R	Z	C
D	C	K	M	C	J	L	D	Ş	İ	G	E	T	E	L
G	P	T	L	J	B	P	D	J	K	T	P	L	B	D

Altı İl (Vilayet-i Sitte)

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

9. Kutucukların yanında harfleri karışık olarak verilen kavramları, düzelterek kutucuklara yerleştiriniz. Numaralanmış kutucuklardaki harfleri kullanarak şifreyi çözünüz.

1 ← LİKLİLARKİYA

2 ← ÇİYETLİMİLLİK

3 ← VİZMLAPANS

4 ← TÜPİKAYONLAS

5 ← MÜRLİKSÖCİGE

6 ← ROSMOND

7 ← KAÇALENAK

Şifre Kutusu
1 2 3 4 5 6 7

10. Aşağıda 22 Haziran 1919 yılında bizzat Mustafa Kemal tarafından kaleme alınmış olan Amasya Genelgesinin maddelerine ve bu maddelerle ilgili yorumlara yer verilmiştir.

Maddelerin yorumlarını bularak sol üst köşedeki yuvarlak içerisinde numara yazarak eşleştiriniz.

1 Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikededir.

2 İstanbul Hükümeti, yüklediği görevi yerine getirememektedir. Bu durum milletimizi yok saymaktadır.

3 Milletin geleceğini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

4 İstanbul hükümeti görevini yapmamaya devam ederse yerine her türlü etki ve denetimden uzak yeni bir kurul oluşturulmalıdır.

5 Anadolu'nun en güvenli yeri olan Sivas'ta milli bir kongre düzenlenmelidir.

6 Delegelerin seçimlerini Redd-i İlhak, Müdafaa-i Hukuk cemiyetleri ve belediyeler yapacaktır.

7 Bu genelge sır olarak tutulmalı ve delegeler kimliklerini gizli tutarak seyahat etmelidirler.

8 Mevcut askeri ve milli örgütler kesinlikle dağıtılmayacak, komuta bırakılmayacak ve başkalarına teslim edilmeyecektir.

Seçimlerin yapılması demokrasinin savunulduğunun, milli iradeye önem verildiğinin kanıtıdır.

İstanbul Hükümeti ve İtilaf devletlerinin Kongrenin toplanacağını duyarlarsa engellemek isteyecekleri düşünülmüş olarak tedbir alınmıştır.

Milli Mücadelede silahlı mücadelenin yapılabilmesi için önlem alınmıştır.

İstanbul Hükümeti'ne karşı duyulan güvensizlik açıkça belirtilmiştir. Türk Milleti'ni temsil edemeyeceği ortaya konulmuştur.

Milli egemenliğe geçileceği belirtilmiş ve Kurtuluş Savaşı'nın yöntem ve amacı anlatılmıştır.

Tüm yurdu kapsayacak kararların alınması ve milli güçlerin, birlik içinde hareket edebilmesini sağlamak amaçlanmıştır.

Temsil Heyeti'nin kurulması için çağrı yapılmıştır.

Milli Mücadele'nin sebebi (gerekçesi) açıklanmıştır.

11. Aşağıdaki tabloda verilen niteliklerin hangi gelişme ile ilgili olduğunu "x" ile işaretleyiniz.

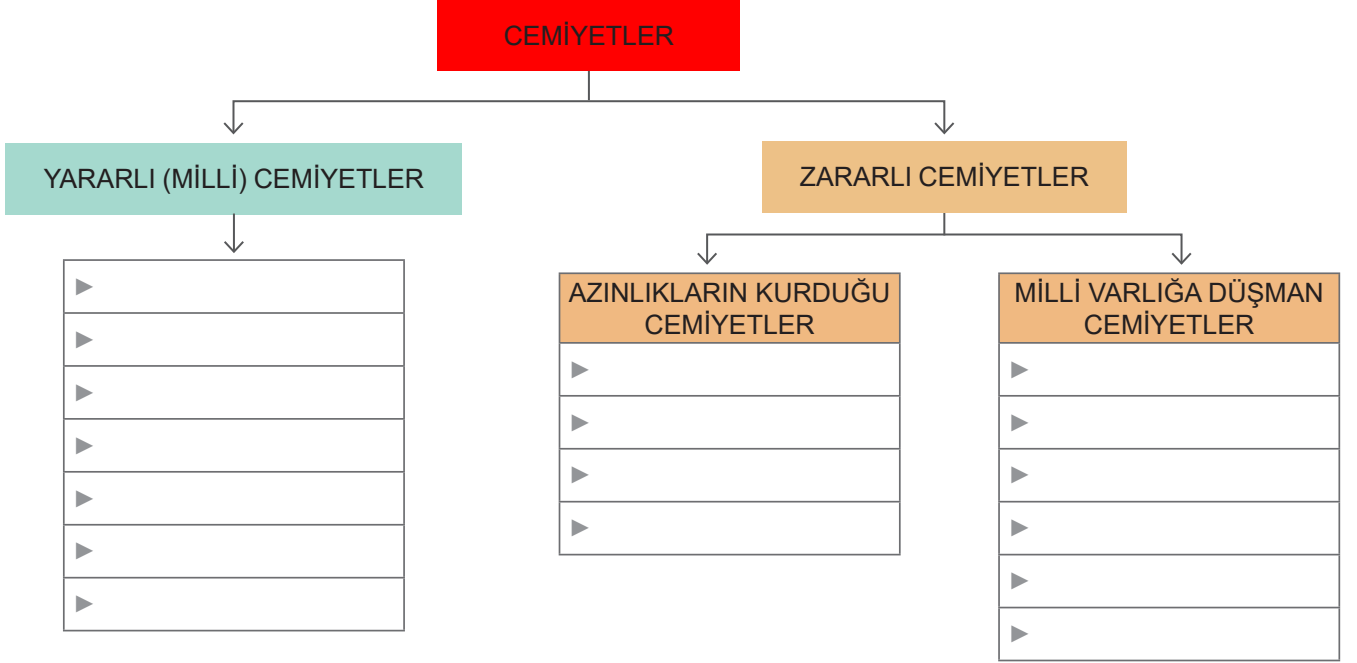
Kararlar		Havza Genelgesi	Amasya Genelgesi	Erzurum Kongresi	Sivas Kongresi	Amasya Görüşmeleri	Misak-ı Milli
1	Milli cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilmiştir.						
2	Milli Mücadele'nin gerekçesi, amacı ve yöntemi belirlenmiştir.						
3	Doğu illerinin temsilcileri katılmış ve toplanış amacı bakımından bölgeseldir.						
4	İstanbul Hükümeti, Anadolu ve Rumeli Müdafa-i Hukuk Cemiyeti ve Temsil Heyetini resmen tanımıştır.						
5	İstanbul Hükümeti'ne karşı duyulan güvensizlik açıkça ilk kez belirtilmiştir.						
6	Manda ve himaye kesin olarak reddedilmiştir.						
7	Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin aldığı kararlardır.						
8	Mustafa Kemal'in Samsun'a çıktıktan sonra işgallere karşı ilk genelgesidir.						
9	İlk kez milli sınırlardan bahsedilmiştir.						
10	Temsil Heyeti ilk kez yürütme yetkisini kullanmıştır.						

12. Aşağıdaki kutucuklarda Milli Mücadele Döneminde kurulan cemiyetler karışık olarak verilmiştir.

Verilen cemiyetleri şemada ilgili bölümlere yazınız.

Milli Kongre Cemiyeti	Etnik-i Eteryâ Cemiyeti	Kilikyalılar Cemiyeti	Teali İslam Cemiyeti
Kürt Teali Cemiyeti	Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti	Trabzon Muhafaza-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti	Taşnak ve Hınçak Cemiyeti
Pontus Rum Cemiyeti	Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti	İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti	İngiliz Muhipleri Cemiyeti
Sulh ve Selamet-i Osmaniye Cemiyeti	Hürriyet ve İtilaf Fırkası	Wilson Prensipleri Cemiyeti	Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti

Mavri Mira Cemiyeti

13. Aşağıdaki verilen gelişmeleri neden sonuç ilişkisini dikkate alarak tabloda boş bırakılan yerlere yazınız.

Kuva-i Milliye birliklerinin kurulması

Sevk ve İskân Kanunu'nun uygulanması

I. Dünya Savaşı'nın uzaması

Ümmetçilik fikrinin sona ermesi

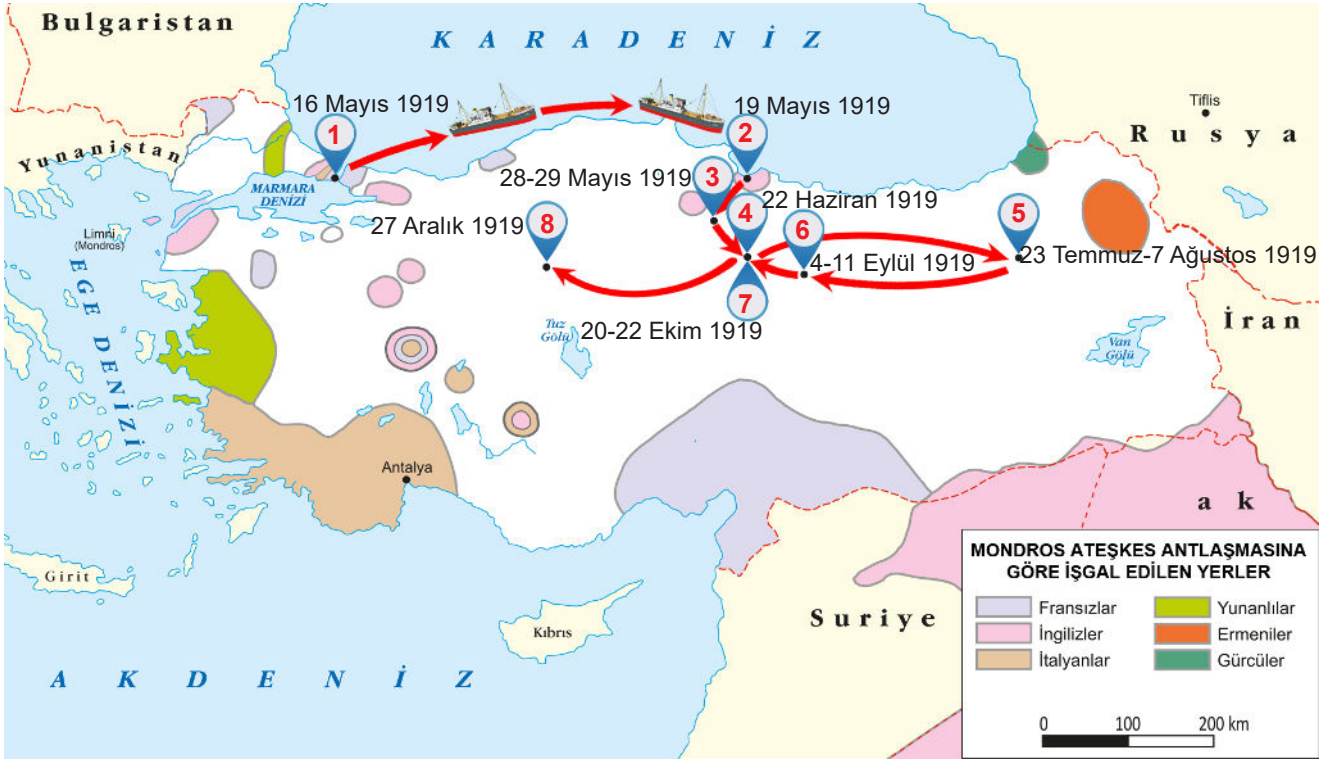
İstanbul'un resmen işgal edilmesi

Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması

Neden	Sonuç
BMM'ye karşı ayaklanmaların çıkması	
Mebusan Meclisi'nin Misak-ı Milli Kararlarını alması	
I. Dünya Savaşı'nda Ermenilerin Rusya ile iş birliği yapması	
Osmanlı Ordusu'nun terhisi ve ülkenin işgali	
Çanakkale Zaferi'nin kazanılması	
Arapların İngilizlerle iş birliği yapması	

14. Aşağıdaki haritada Mustafa Kemal Paşa'nın istiklal yolculuğu verilmiştir.

Harita altında ise numaralandırılmış yerlerde gerçekleşen gelişmeler verilmiştir. Numaraları ilgili gelişme ile eşleştiriniz.

(.....) Amasya Görüşmeleri

(.....) Erzurum Kongresi

(.....) Amasya Genelgesi

(.....) Mustafa Kemal Paşa'nın İstanbul'dan ayrılışı

(.....) Sivas Kongresi

(.....) Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a çıkışı

(.....) Havza Genelgesi

(.....) Temsil Kurulu'nun Ankara'ya gelişi

15. Aşağıda 23 Temmuz – 7 Ağustos 1919 tarihleri arasında toplanan; toplanış yönünden bölgesel, aldığı kararlar bakımından ulusal olan Erzurum Kongresi maddelerine ve bu maddelerle ilgili yorumlara yer verilmiştir.

Maddelerin yorumlarını bularak sol üst köşedeki yuvarlak içerisine numara yazarak eşleştiriniz.

1	Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.
2	Kuva-yı Milliye'yi etkin, milli iradeyi hakim kılmak esastır.
3	İstanbul Hükümeti vatani koruma ve istiklâli elde etme gücünü gösteremediği takdirde, bu gayeyi gerçekleştirmek için geçici bir hükümet kurulacaktır.
4	Hiristiyan azınlıklara siyasi egemenliğimizi ve sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez.
5	Manda ve himaye kabul olunamaz.
6	Milli Meclis'in derhal toplanması ve hükümet işlerinin meclis tarafından kontrol edilmesini sağlamak için çalışılacaktır.

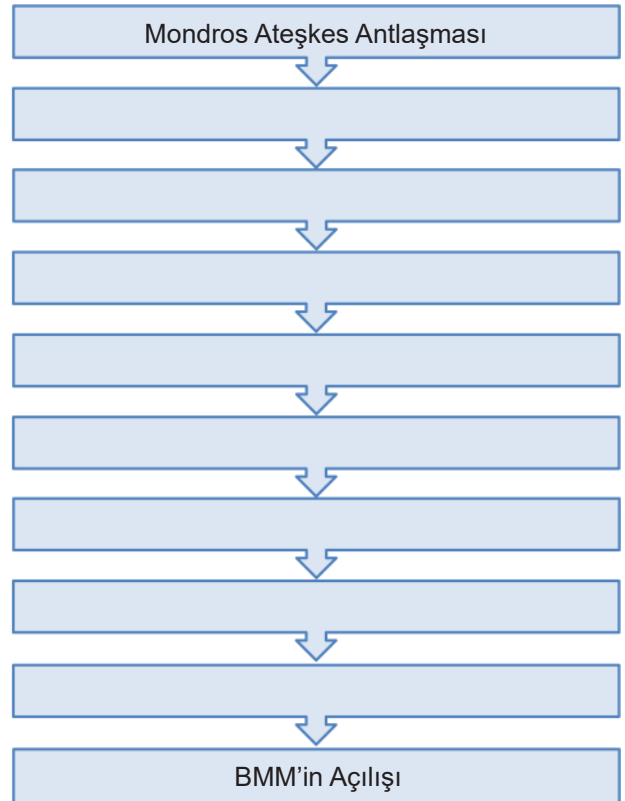
☐	Açıkça ifade edilmese de ulusal egemenliğe dayanan yeni bir devlet kurmayı da hedefledikleri anlamına gelir.
☐	İlk defa milli sınırlardan bahsedilmiştir.
☐	Azınlıklara yeni haklar verilmeyeceği ilk kez bu kongrede ifade edilmiştir.
☐	Kongreye katılanların tam bağımsızlığı savduklarının kanıtıdır.
☐	Millet iradesinin Osmanlı Hükümetince de tanınmasını isteyen maddedir.
☐	Osmanlı Hükümeti'nin yerine bir hükümet kurulmak istendiğini ifade eden karardır.

16. Aşağıdaki tabloda konu ile ilgili olmayan seçeneği cevap bölümüne yazınız.

Konu	A	B	C	D	Cevap
1. Mustafa Kemal'in Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde gittiği şehirler	Amasya	Havza	Balıkesir	Erzurum	
2. Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde kongre yapılan şehirler	Ankara	Balıkesir	Alaşehir	Erzurum	
3. Erzurum Kongresi'nde kabul edilen kararlar	Kuva-yı Milliye'yi tek kuvvet olarak tanımak ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır.	Sivas'ta millî bir kongre toplanmalıdır.	Hristiyan azınlıklara siyasî hâkimiyet ve sosyal dengemizi bozacak imtiyazlar verilemez.	Millî sınırlar içinde bulunan vatan parçaları bir bütündür. Birbirinden ayrılamaz.	
4. Kuva-yı Milliye Birliklerinin faydaları	Yunan ilerleyişini yavaşlattılar.	Ulusal bilinci uyandırdılar.	BMM'ye karşı ayaklandılar.	Düzenli ordunun kurulmasına zaman kazandırdılar.	
5. Mustafa Kemal'in Mebusan Meclisi'ne katılacak vekillerden istekleri	Meclisin İstanbul dışında toplanmasını sağlamak	Misak-ı Millî'nin kabul edilmesini sağlamak	Meclis'te Müdafaa-i Hukuk Grubu kurulmasını sağlamak	Ali Rıza Paşa Hükümetinin görevden alınmasını sağlamak	
6. Misak-ı Millîde alınan kararlar	Kars, Ardahan, Batum (Elviye-i Selâse) ve Batı Trakya'nın hukuki durumunu belirlemek için halk oylamasını kabul ederiz.	I.Dünya Savaşı'nda kaybedilen topraklar Türk toprağıdır. Türkler de kalmalıdır.	Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalandığı sırada Türk askerlerinin koruduğu sınırlar içindeki Türk vatanının bütünü hiçbir biçimde parçalanamaz.	Millî ve ekonomik gelişmemizi engelleyen siyasî, adli ve mali sınırlamalar (kapitülasyonlar) kaldırılmalıdır.	
7. İlk BMM'nin sahip olduğu yetkiler	Saltanat	Yasama	Yürütme	Yargı	

17. Aşağıda Mondros'dan BMM'nin açılışına kadarki süreçte yurdumuzda yaşanan gelişmeler karışık olarak verilmiştir. Kronolojik olarak bu gelişmeleri sıralayınız.

- Amasya Genelgesi
- Sivas Kongresi
- Mondros Ateşkes Antlaşması
- Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı
- Amasya Görüşmeleri
- BMM'in Açılışı
- Havza Genelgesi
- Erzurum Kongresi
- Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin Açılması
- İzmir'in İşgali

18. Aşağıda 4 – 11 Eylül 1919 tarihleri arasında toplanan; hem toplanış hem de aldığı kararlar bakımından ulusal olan Sivas Kongresi maddelerine ve bu maddelerle ilgili yorumlara yer verilmiştir.

Maddelerin yorumlarını bularak eşleştiriniz.

1	Erzurum Kongresi'nde alınan ulusal nitelikli kararlar bu kongrede de görüşülüp, kabul edildi.
2	Bazı delegeler tarafından tekrar gündeme getirilen, daha önce de Erzurum Kongresi'nde tartışılıp reddedilen "Manda ve Himaye" konusu kesin olarak reddedildi.
3	Ali Fuat Paşa Batı Anadolu Kuva-yı Milliye Komutanı olarak atandı.
4	Memleketimize karşı istila emeli gütmeyen herhangi bir devletin teknik, sınaî, ekonomik yardımı memnuniyetle karşılanacaktır.
5	"İrade-i Milliye" adı ile gazete çıkarılmasına karar verildi.
6	Bölgesel amaçla kurulan yararlı cemiyetler "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirildi.
7	Mustafa Kemal'in başkanlığında yeni bir "Temsil Heyeti" oluşturularak, heyete tüm ülkeyi temsil etme yetkisi verildi.

●	Ulusal bağımsızlığa ters düşen bu anlayışın bir daha tartışılmaması sağlandı.
●	Ulusal mücadeleye zaman kazandırmış ve Erzurum Kongresinde alınan kararlar ulusallaştırılmıştır.
●	Milli Mücadeleyi tek merkezden yönetecek bir kurul oluşturulmuş oldu.
●	Milli Mücadele için gerekli olan temel ihtiyaçlar karşılanmaya çalışılmıştır.
●	Milli Mücadele karşıtlarının kara propagandalarına karşı halkı bilgilendirmek ve bilinçlendirmek amaçlanmıştır
●	Tek elden yönetim sağlanarak birlik- beraberlik güçlendirildi. Ulusal örgütlenme tüm vatani kapsadı.
●	Temsil Heyeti yürütme görevini yerine getirmiştir. Kuva-yı Milliye cepheleri arasında kumanda birliği sağlanmıştır.

19. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasından sonra İtilaf Devletleri bizzat işgallere başladılar.

Padişah ve Osmanlı Hükümeti'ne göre işgal güçlerine karşı direnmek bir sonuç getirmeyecekti. Bunun için İtilaf Devletleri'nin isteklerini yerine getirmeyi uygun buldular. Ancak böyle hareket edilirse devletin ve saltanatın varlığının devam ettirilebileceğini düşünüyorlardı.

Buna göre, Osmanlı Hükümeti'nin işgaller karşısında;

- I. teslimiyetçi,
- II. mücadeleci,
- III. umursamaz

tutumlarından hangilerini gösterdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

20. "Efendiler, 1919 yılı içinde, milli teşebbüslerimize karşı başlayan iç isyanlar, süratle memleketin her tarafına yayıldı. Bandırma, Gönen, Susurluk, Kirmastı, Karacabey, Biga ve dolaylarında ; İzmit, Adapazarı, Düzce, Hendek, Bolu, Gerece, Nallıhan, Beypazarı dolaylarında; Bozkır'da Konya, Ilgın, Kadınhan, Karaman, Çivril, Seydişehir, Beyşehir, Koçhisar dolaylarında; Yozgat, Yenihan, Boğazlıyan, Zile, Erbaa, Çorum dolaylarında; İmranlı, Refahiye, Zara, Hafik ve Viranşehir dolaylarında alevlenen karışıklık ateşleri, bütün memleketi yakıyor; hainlik, cehalet, kin ve bağnazlık dumanları bütün vatan göklerini yoğun karanlıklar içinde bırakıyordu. İsyân dalgaları, Ankara'da karargahımızın duvarlarına kadar çarptı. Karargahımızla şehir arasındaki telefon ve telgraf hatlarını kesmeye kadar varan kudurmuşcasına kasıtlar karşısında kaldık."

Mustafa Kemal'in konuşmasından hareketle aşağıdakilerden hangisi Hıyanet-i Vataniye Kanunu ve İstiklal Mahkemeleri Kanunu'nun çıkarılma nedenlerinden biri olarak gösterilebilir?

- A) Elazığ Valisi Ali Galip'in Sivas Kongresi'ni dağıtmak istemesi üzerine
- B) Ankara Müftüsü Börekçizade Rifat Efendi'nin fetvası üzerine
- C) BMM'ye karşı çıkan isyanları bastırmak üzere
- D) İstanbul'un işgalinden sonra İstanbul Hükümeti sadrazam Damat Ferit'in istifa etmemesi üzerine

- 21.

Mustafa Kemal, Mondros Ateşkes Antlaşması hakkında Ali Fuat Paşa'ya "Artık milletin bundan sonra haklarını kendisinin araması ve müdafaa etmesi, bizlerin de mümkün olduğu kadar bu yolu göstermemiz ve bütün bir ordu ile yardım etmemiz lazımdır." demiştir.

Yukarıda verilen bilgilerden yola çıkarak Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğine ulaşabiliriz?

- A) İleri görüşlülük
- B) Çok yönlülük
- C) Eğitimcilik
- D) Vatanseverlik

22. **Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı'nın nedenleri arasında gösterilemez?**

- A) Reform hareketlerinin sonuçları
- B) Fransız İhtilali ile ortaya çıkan fikir akımları
- C) Devletlerarası bloklaşma
- D) Devletlerarası sömürgecilik yarışı

23. Aşağıda Rauf Bey'in Mondros Ateşkes Antlaşması hakkında söylemiş olduğu sözlerine yer verilmiştir:

"Birincisi, İngilizlerin Türklüğün yok edilmesini amaç edinmediklerini anladım. İkincisi, memleketimizin sanıldığı gibi aksine işgal altına alınmayacağını gördüm. Sizi temin ederim ki İstanbul'umuza bir tek düşman askeri çıkmayacaktır. Doğal olarak birkaç subay şurada burada görülebilecektir. Bundan başka tersanelerimizde işgal olunmayacaktır. Size tekrar ediyorum ki İngilizler bize olağanüstü derecede iyi davranmışlardır. Evet, yaptığımız mütareke umudumuzun üstündedir. Yalnız şurası önemli ki memleketimizde asayışı korumalıyız. Aksi olursa her şeyi kaybetmek tehlikesi vardır."

Buna göre altı çizili alanda belirttiği tehlikeyi hangi şık daha net anlatmaktadır?

- A) Toros tünelleri, İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecektir.
- B) Hükümet haberleşmesi dışındaki telsiz, telgraf ve kabloların kontrolü İtilaf Devletlerine geçecektir.
- C) Osmanlı demir yollarından, İtilaf Devletleri serbestçe yararlanabilecek ve Osmanlı ticaret gemileri müttefiklerin hizmetinde bulundurulacaktır.
- D) İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehlikeye düşürecek bir durumun ortaya çıkması halinde Osmanlı Devleti'nin herhangi bir stratejik noktasını işgal hakkına sahip olacaktır.

24. ► 30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan Mondros Mütarekesi sonrası İtilaf devletlerinin mütarekenin 7. ve 24. maddeleri doğrultusunda Anadolu'yu işgal etmeye başlaması,
- Mondros Mütarekesi'nin 20. maddesi uyarınca orduların terhis edilmiş olması,
- İşgaller karşısında İstanbul Hükümeti'nin sessiz kalması sebebiyle vatan toprağının ve halkın savunmasız kalması

Yukarıda verilen bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin yaşanmasına sebep olmuştur?

- A) Lozan Barış Antlaşmasının imzalanmasına
- B) İstiklal Mahkemelerinin kurulmasına
- C) Kuva-yı Milliye'nin oluşturulmasına
- D) İstanbul Hükümeti'nin değişmesine
25. Mustafa Kemal, Sivas Kongresi'nde alınan kararları halka duyurmak, içte ve dışta kamuoyu oluşturmak için bir gazete çıkarılmasını istedi. Millî Mücadele'nin ilk yayın organı olan İrade-i Millîye Gazetesi bu düşünceden doğdu.

Buna göre İrade-i Milliye Gazetesini çıkartılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşgaller karşısına İstanbul Hükümeti'ne destek vermeyi amaçlaması
- B) Halkın okur yazar oranının gazeteler yoluyla artırılmak istenmesi
- C) Milli Mücadele için yapılan olumsuz propagandaların önüne geçmek ve halkı bilinçlendirme
- D) Milli mücadele'ye destek olduğu için yayınları engellenen gazetelere yardım amaçlanması
26. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra ülkemiz topraklarının işgal edilmesi karşısında Osmanlı Hükümeti tepkisiz kaldı. Yüzyıllarca Anadolu'da Osmanlı vatandaşı olarak yaşayan Rumlar ile Millet-i Sadıka denilen Ermeniler işgalci güç olan İtilaf Devletleri ile işbirliği yaptılar.

Bu durum karşısında Türk halkının tepkisi aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Buldukları bölgeden göç etmeye başlamışlardır.
- B) Bölgelerini savunmak için yerel direniş cemiyetleri kurmuşlardır.
- C) Manda ve Himaye karşıtı bir tutum sergilemişlerdir.
- D) Basın-Yayın yoluyla kuruldukları bölgenin Türklüğünü kanıtlamaya çalışmışlardır.

27. Sevr Antlaşması, bir antlaşma olmaktan çok tutsaklık belgesi niteliğindedir. Osmanlı Hükümeti, milli iradeyi hiçe sayarak bu antlaşmayı imzaladı. Fakat milli iradeyi temsil eden Büyük Millet Meclisi'nin antlaşmaya tepkisi sert oldu. Mustafa Kemal, asırlardır bağımsız yaşamış bir milletin böyle bir antlaşmayı asla kabul etmeyeceğini belirtmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi BMM'nin ve Mustafa Kemal'in Sevr Antlaşması'na karşı tutumunu en iyi ifade eder?

- A) Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
- B) Uzlaşmak Türk kültürünün bir parçasıdır.
- C) Ya İstiklal Ya Ölüm!
- D) Milli iradeyi hakim kılmak esastır.

28. İngiltere'nin başını çektiği İtilaf Devletleri, Sanayi Devrimi sonrasında artan ham madde ve pazar ihtiyacı için bir yandan yeni sömürgeler elde etme yarışına girerken diğer yandan da Fransız İhtilali ile ortaya çıkan Milliyetçilik düşüncesini kullanarak çok uluslu devletlerin içindeki azınlıkları isyana teşvik ediyor buralarda karışıklık çıkarıyorlardı.

Yukardaki açıklama dikkate alındığında aşağıdaki devletlerden hangi ikisinin "Milliyetçilik" akımı etkisiyle çıkan isyanlardan daha fazla etkilenmesi beklenir?

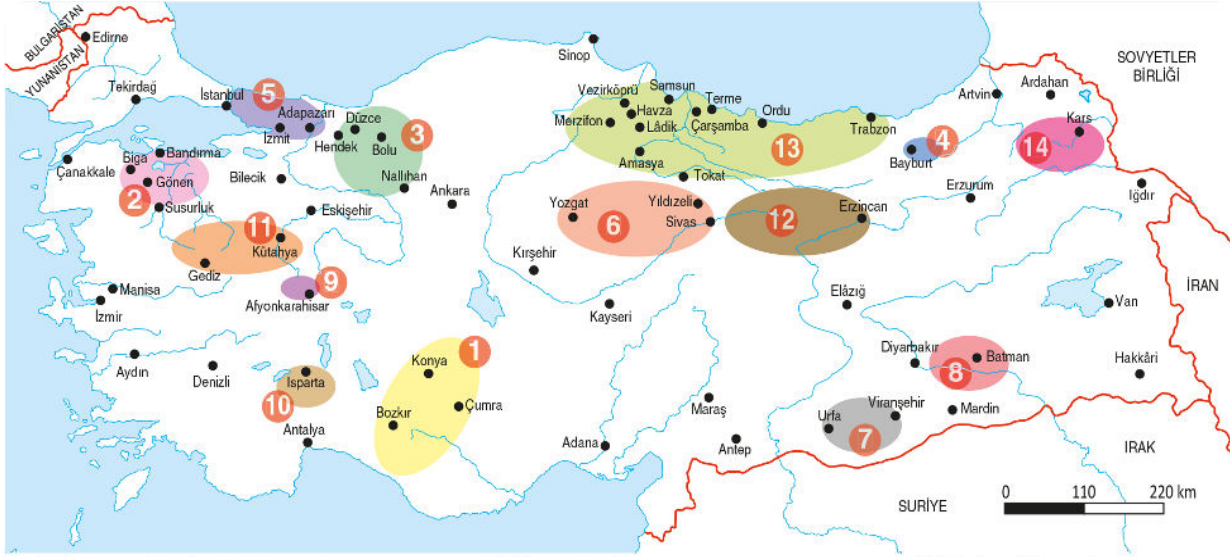
- A) Almanya - Sırbistan
- B) Yunanistan - Bulgaristan
- C) Avusturya-Macaristan - Osmanlı Devleti
- D) İtalya - Rusya

29. İstanbul Hükümeti, BMM açıldıktan sonra dönemin şeyhülislamından Milli Mücadele'ye katılan ve destek olanları ve Mustafa Kemal'i, İstanbul Hükümeti ve padişah aleyhinde hareket edenler olarak işaret eden bir fetva almıştır. Bu fetva, yurdun her yanına dağıtılmış ve halk kışkırtılmaya çalışılmıştır.

İstanbul Hükümeti'nin bu tutumunun asıl sebebi hangi seçenekte belirtilmiştir?

- A) İstanbul Hükümeti'nin siyasi otoritesini kaybetmek istememesi
- B) Meclisin gücünü ve otoritesini tanıması
- C) Milli Mücadele'nin başarısızlıkla sonuçlanması
- D) İtilaf Devletleriyle aralarında sorunların yaşanması

30.

1) Konya ve Bozkır Ayaklanmaları	6) Yozgat Ayaklanması	11) Çerkez Ethem Ayaklanması
2) Anzavur Ayaklanması	7) Milli Aşireti Ayaklanması	12) Koçgiri Ayaklanması
3) Bolu ve Düzce Ayaklanmaları	8) Cemil Çeto Ayaklanması	13) Pontus Ayaklanması
4) Şeyh Eşref Ayaklanması	9) Çopur Musa Ayaklanması	14) Ermeni Ayaklanması
5) Kuvayin-zibatiye Ayaklanması	10) Demirci Mehmet Efe Ayaklanması	

Yukarıda verilen TBMM'ye karşı çıkan ayaklanmalardan sadece İstanbul Hükümeti tarafından çıkarılan ayaklanmalara hangi seçenekte yer verilmiştir?

- A) Anzavur - Çerkez Ethem Ayaklanmaları
 B) Milli Aşiret - Demirci Mehmet Efe Ayaklanmaları
 C) Yozgat - Koçgiri Ayaklanmaları
 D) Kuvayin-zibatiye - Anzavur Ayaklanmaları

31.

Trabzon Muhafaza-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti	▶ Doğu Karadeniz'de Pontus Rum Devleti kurulmasını engellemek için kurulmuştur.
Milli Kongre Cemiyeti	▶ İşgallere karşı, basın-yayın yoluyla Türk halkının haklarını duyurmaya çalışan ulusal nitelikte bir cemiyettir.
Redd-i İlhak Cemiyeti	▶ İzmir ve çevresinin Yunanlılara verilmesini engellemek için kurulmuştur.
?	▶ Çukurova'da Fransız ve Ermeni faaliyetlerine karşı kurulmuştur.

Yukarıdaki diyagramda “?” olan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Şark Vilayetleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
 B) Kilikyalılar Cemiyeti
 C) Mavri Mira Cemiyeti
 D) Etnik-i Eterya Cemiyeti

32. Son Osmanlı Mebuslar Meclisinde ilan edilen Misakımilli kararlarından bazıları şunlardır:

- ▶ İstanbul ve Marmara Denizi'nin güvenliğinin sağlanmasından sonra boğazların dünya ticaretine ve ulaşımına açılması ilgili devletlerin kararı ile geçerli olacaktır.
- ▶ Millî ve ekonomik gelişmemizi sağlamak amacıyla siyasi, adli ve mali sınırlandırmalar kaldırılmalıdır.
- ▶ Azınlık hakları, komşu ülkelerdeki Müslümanların da aynı haklardan yararlanmaları şartıyla kabul edilecek ve sağlanacaktır.

Misakımilli'de yer alan yukarıdaki kararların Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki sorunlardan hangisine çözüm oluşturması beklenemez?

- A) Kapitülasyonlar
- B) Yabancı Okullar
- C) Boğazlar
- D) Azınlık Hakları

33. Mustafa Kemal Paşa, Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandıktan sonra İstanbul'a döndü. İstanbul'da iken yurdun işgalden kurtulması için arkadaşlarıyla çareler aramaya başladı. O sırada Samsun'da yaşayan Rumlar, Türk halkına saldırıyor ve dünya kamuoyuna da Türklerin kendilerine saldırdıklarını iddia ediyorlardı. İngilizler, bölgenin güvenliğinin sağlanmasını istediler. Aksi takdirde bölgeyi işgal edeceklerini bildirdiler. Osmanlı Hükümeti İstanbul'da yaptığı çalışmalardan rahatsız olduğu için Mustafa Kemal'i Samsun'a göndermeye karar verdi. Çünkü Mustafa Kemal'in İstanbul'daki yurdu kurtarma girişimleri işgalci devletlerin ve Osmanlı Hükümeti'nin hoşuna gitmiyordu.

Yukarıdaki metine göre Mustafa Kemal'in Samsun'a 9. Ordu Müfettişi olarak gönderilmesinin sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Padişahın işgaller karşısında Millî Mücadele'yi başlatmak istemesi
- B) Mustafa Kemal'in İstanbul'daki kurtuluş girişimlerinin işgalci devletleri ve Osmanlı Hükümeti'ni rahatsız etmesi
- C) Osmanlı Hükümeti'nin, İtilaf devletlerinin işgali genişletmesini önlemeye çalışması
- D) Samsun ve çevresindeki Rumların bölgedeki saldırılarının önlenmeye çalışılması

34. BMM açıldıktan sonra bazı ayaklanmalara maruz kalmıştır. Bazı kuva-yı millîye birlikleri de meydana gelen bu ayaklanmaları bastırmaya çalışmıştır. Bunun sonucunda BMM hem savaş gücü yönünden hem de ekonomik yönden zor duruma düşmüştür.

Bu durumun yol açtığı sonuç hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) Millî Mücadele'nin kazanılmasının gecikmesine
- B) İtilaf Devletlerinden askeri ve ekonomik destek istenmesine
- C) Millî Mücadelenin kaybedilmesine
- D) BMM'nin çalışmalarına son vermesine

35. Misakımilli'de alınan bazı kararlar:

- I. Batı Trakya'nın geleceği halk oylaması ile belirlenecektir.
- II. Kendi istekleri ile anavatana katılmış olan Kars, Ardahan ve Batum'da gerekirse yeniden halk oylaması yapılacaktır.

Misakımilli'de yer alan kararlara göre bu yerlerde halk oylamasının yapılmak istenmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Bölgelerde yaşayan Ermeni ve Rumların göçe zorlanmak istenmesi
- B) Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanmadan önceki topraklara sahip olmak istenmesi
- C) Bu bölgelerde Türk nüfusunun çoğunlukta olması
- D) İtilaf Devletleri'yle iş birliği yapılmak istenmesi

36. Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun Büyük Millet Meclisinde görüşüldüğü dönemdi. İstanbul Hükümetinin görevine atadığı Erzurum valisinin Erzurum'a doğru yola çıktığı haberini alan bazı vekiller, mecliste valinin yolda öldürülmesini istemişlerdir. Kanuna uygun olmayan bu isteği Mustafa Kemal Paşa: *"Ne diyorsunuz? Eşkiya gibi dağda komiteci gibi sokakta adam mı vuracağız? Bizim devlet anlayışımızda bu yoktur. Bundan sonra bu memlekette vatandaş ancak mahkeme kararıyla cezalandırılır."* şeklinde cevap vermiştir.

Mustafa Kemal'in bu parçadaki cevabı, aşağıdaki düşüncelerden hangisini savunduğunu kanıtlar niteliktedir?

- A) Yasalara uygun işler yapılmasını
- B) Yargı sisteminin hızlandırılmasını
- C) Mahkemelerin bağımsız karar vermesini
- D) Yürütme yetkisini kullanmasını

37. Milli Mücadele başladığında henüz düzenli bir ordu yoktu. Ayrıca savaş için gerekli olan araç ve gereçlerin büyük bir bölümü İstanbul'da İtilaf Devletleri'nin kontrolü altındaydı. Mustafa Kemal böyle bir durumda yeni ve düzenli bir ordu kurdu. Askeri dehasıyla sayı ve teknik bakımdan kat kat üstün olan düşman kuvvetlerini yenmesini bildi. BMM'yi açarak egemenliğin millete ait olmasını sağladı. BMM'ye karşı çıkan isyanları önlemek amacıyla Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılmasını sağladı.

Yukarıda verilen paragraftan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mustafa Kemal karşılaştığı sorunlara çözüm yolları bulmuştur.
- B) Askeri deha Mustafa Kemal savaşta düşmanları yenmiştir.
- C) Mustafa Kemal Cumhuriyetin ilk düzenli ordusunu kurmuştur.
- D) Mustafa Kemal BMM'yi açarak milli iradeye bağlı kalmıştır.

38. Tüm dünyayı etkileyen I. Dünya Savaşı sonunda İmparatorluklar yıkılıp ulus devletleri kuruldu. Yeni yönetim biçimleri benimsendi. Şehirler tahrip oldu milyonlarca insan öldü, bu durumu ağır barış antlaşmaları ile haritaların sınırlarının değişmesi takip etti. Bir daha böyle bir savaş yaşanmasın diye Milletler Cemiyeti kuruldu. Fakat dünya barışını korumak için bunlar yetmedi. Sömürgeciliğin devam etmesi ve yaşanan memnuniyetsizlikler yeni bir savaş habercisiydi.

Aşağıdakilerden hangisi kalıcı barışı engelleyen nedenlerden değildir?

- A) Barış antlaşmalarının ağır şartlar içermesi
- B) Ülkeler arası çekişmelerin devam etmesi
- C) Cemiyet-i Akvam'ın yetersiz kalışı
- D) I. Dünya Savaşı'nda yaşanan büyük can kayıpları

39. **Aşağıdakilerden hangisi Almanya'nın Osmanlı Devletini kendi yanında savaşa sokmak istemesinin nedeni olamaz?**

- A) Osmanlı halifesinin dini gücünden faydalanmak
- B) Osmanlı Devleti'nin teknik bilgisinden yararlanmak
- C) Savaşı geniş bir alana yayarak savaş yükünü hafifletmek
- D) Osmanlı Devleti'nin jeopolitik konumundan faydalanmak

40. **Madde 1:** Ülkeyi, yabancı devlet güçlerinden kurtarmak ve saldırıları önlemek amacıyla kurulan Büyük Millet Meclisine karşı uygulamalarıyla veya yazdıkları yazılarla muhalefet ve bozgunculuk edenler vatan haini sayılırlar.

Madde 2: Olağanüstü ve aceleyi gerektiren durumlarda zanlının yakalandığı yerdeki ceza mahkemesi de yargılama yapmaya ve karar vermeye yetkilidir.

Yukarıda belirtilen Hıyanet-i Vataniye Kanunu maddeleriyle aşağıdakilerden hangisi amaçlanmış olamaz?

- A) Yargı sistemini hızlandırmak
- B) Meclise karşı meydana gelen isyanları önlemek
- C) İşgallerin haksız olduğunu tüm dünyaya duyurmak
- D) Milli Mücadele'ye karşı çıkanları mahkemede yargılamak

41. İzmir'e giren Yunan kuvvetleri, Türk askerinin bulunduğu kışlayı uzun süre top ateşine tuttular. Kışlayı ve hükümet konağını ele geçirdiler. Buradaki Türk asker ve subayların birçoğunu şehit ettiler. Bu askerler arasında " Zito (yaşa) Venizelos " diye bağırmadığı için şehit edilen Kurmay Albay Süleyman Fethi Bey de bulunuyordu. Kenti işgal eden Yunanlılar, iki gün gibi kısa bir sürede, asker ve sivil halktan iki binin üstünde insanı öldürdüler.

İzmir'in işgali üzerine ABD tarafından bölgeye gönderilen Amiral Bristol raporunda şu görüşlere yer verilmiştir:

- ▶ Batı Anadolu'nun Yunanlılar tarafından işgali haksızdır. Çünkü bölgede Rumlar değil, Türkler çoğunluktadır.
- ▶ Karışıklıkların nedeni Rumlardır, Türk halkı kendini savunmaktadır.
- ▶ Yunan kuvvetlerin bir an önce bölgeyi boşaltması gerekmektedir.

Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) "Yaşasın Venizelos" diye bağırmadığı için şehit edilen askerimiz kimdir?
- B) İzmir'in işgalinin uluslararası alandaki yansıması nedir?
- C) İzmir'deki karışıklıkların sorumluları kimlerdir?
- D) İzmir'in işgaline karşı Yunanlılara ilk kurşun atan gazetecinin adı nedir?

42. Mustafa Kemal, I. Dünya Savaşı sırasında farklı cephelerde savaşmış Arıburnu'nda Anzak çıkarmasını önlemiş, Ruslardan Muş ve Bitlis'in geri alınmasını sağlamış, İngiliz birliklerini Halep önünde durdurmuştur.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in aşağıdaki cephelerden hangisinde görev aldığı söylenemez?

- A) Çanakkale Cephesi
- B) Irak Cephesi
- C) Kafkas Cephesi
- D) Suriye Cephesi

43. Mustafa Kemal Paşa, Sivas Kongresi sırasında 8/9 Eylül gecesi odasında yaptığı toplantıda; "Şerefsiz, istiklalsiz, esir bir millet çocukları olarak yaşamak yerine, efendice ve kahramanca ölmek elbette ki tercih edilir. Bunu anlayamamak ne garip mantıktır". Mandacıların, yabancı işgali altında cesaret ve ümitlerini kaybetmiş olmanın verdiği üzüntüyle, hastalıklı bir ruh haliyle hareket ettiklerini söylemiştir. Bu sözler üzerine kongre delegelerinden Tıbbiyeli Hikmet; "Paşam, delegesi bulunduğum Tıbbiyeliler beni buraya bağımsızlık davamızı başarmak yolundaki mesaiye katılmak üzere gönderdiler. Mandayı kabul edemem. Eğer kabul edecek olanlar olursa, bunları her kim olursa olsun şiddetle reddederiz. Farzı mahal, manda fikrini siz kabul ederseniz sizi de reddeder, Mustafa Kemal'i vatan kurtarıcı değil vatan batırıcı olarak adlandırır ve tel'in ederiz". Bu yurtsever çıkışın ardından duyulan Mustafa Kemal Paşa; "Arkadaşlar, gençliğe bakın. Türk milli bünyesindeki asil kanın ifadesine dikkat edin. Tıbbiyeli Hikmet'e de; Evlat müsterih ol. Gençlikle iftihar ediyorum ve gençliğe güveniyorum. Biz azınlıkta kalsak dahi mandayı kabul etmeyeceğiz. Parolamız tek ve değişmez. Ya İstiklal ya ölüm". Sözleri ile Tam Bağımsızlık hedefini göstermiştir.

Yukarıdaki metinden yola çıkarak manda ve himaye ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Manda ve himaye fikri ilk kez Sivas Kongresinde gündeme gelmiştir.
- B) Manda ve himaye fikri Mustafa Kemal'in savunduğu tam bağımsızlık fikrine aykırıdır.
- C) Mustafa Kemal tam bağımsızlık konusunda Türk Gençliğine güvenmektedir.
- D) Manda ve himaye fikrini savunanlar bağımsızlık ümidini kaybetmiş kişilerdir.

44. I. Dünya Savaşı öncesinde Rusya, Doğu Anadolu Bölgesinde bir Ermeni devleti kurulmasını istiyor, İngiltere Orta Doğu petrolünü ele geçirmenin yollarını arıyordu. Diğer yandan İtalya Trablusgarp'ı işgal etmiş, Balkan Savaşları sonucunda Osmanlı Devleti bu bölgedeki tüm topraklarını kaybetmiş, adeta her taraftan sarılmıştı. Tüm bu olumsuzluklardan kurtulmanın yolu I. Dünya Savaşından galip ayrılmaktı. Osmanlı Devleti bu nedenlerden dolayı bu savaşa girmeyi istiyordu.

Yukarıda verilen bilgilere göre Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesinin temel nedeni nedir?

- A) Savaşa katılarak sanayisini güçlendirmek
- B) Yeni ve çağdaş bir devlet kurmak
- C) Ortadoğu'yu ele geçirerek hammadde elde etmek
- D) Kaybettiği toprakları geri almak ve parçalanmayı önlemek

45. İngiltere ve Fransa, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda tarafsız kalmasını istiyordu. Böylece yeni cepheler açılıp askeri yükleri artmayacak, Güney Akdeniz kıyısındaki ve Uzak Doğu'daki sömürlere giden yollar güven altında olacak, sömürgelerindeki Müslümanları ise Almanlara karşı kolayca kışkırtabileceklerdi.

Parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda İtilaf Devletleri açısından önemini arttıran özelliklerden biri değildir?

- A) Nüfus potansiyeli
- B) Jeopolitik konumu
- C) Halifelik gücü
- D) İktisadi durumu

46. 1789 Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımı I. Dünya Savaşı'nın en önemli nedenlerinden biridir. Savaş sırasında da İtilaf Devletleri tarafından Osmanlı Devleti'ne karşı kullanılan silahlardan biri olmuştur. Milliyetçilik fikri ile kışkırtılan Osmanlı Ermenileri ve Arap aşiretleri bazı cephelerde İtilaf Devletleri ile iş birliği yaparak Osmanlı Devleti'ne karşı birlikte hareket etmişlerdir.

Aşağıdaki cephelerden hangisinde verilen açıklamaları destekleyen nitelikte bir örnek yer almaz?

- A) Kafkas Cephesi
- B) Hicaz – Yemen Cephesi
- C) Suriye – Filistin Cephesi
- D) Çanakkale Cephesi

47. ► İtilaf Devletleri diğer devletlerin aksine Osmanlı Devleti ile uzun süre barış antlaşması imzalamadı. Osmanlı topraklarını paylaşmada çıkan sıkıntılar barışı geciktirmişti. San Remo'da konferans düzenleyen İtilaf Devletleri anlaşma taslağını burada belirleyip Osmanlı Devleti'ne iletti.
- Osmanlı Devleti'nin imzaladığı bu antlaşma milletimize yaşama hakkı tanımayan ve vatanımızın parçalanmasını öngören bir antlaşmadır.

Yukarıda açıklaması verilmiş olan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mudanya Ateşkes Antlaşması
B) Mondros Ateşkes Antlaşması
C) Sevr Barış Antlaşması
D) İstanbul Antlaşması

48. Amasya Genelgesi'nin görüşülmesine 21 Haziran günü başlandı. 20. Kolordu Komutanı Ali Fuat Paşa ve Hamidiye Kahramanı olarak tanınan eski Bahriye Nâzırı Hüseyin Rauf Bey, 3. Kolordu Komutanı Refet Bey, Kurmay Yarbay Arif Bey, Erzurum 15. Kolordu Komutanı Kazım Karabekir Paşa, Edirne'de 1. Kolordu Komutanı Cafer Tayyar Bey telgraf vasıtası ile katılmışlardır. 22 Haziran sabahına kadar devam eden görüşmelerden çok önemli kararlar alınmıştır.

Mustafa Kemal Paşa, Amasya Genelgesi'nde silah arkadaşlarının da katılımlarını sağlayarak aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) Kazım Karabekir'in desteğini almayı
B) Milli Mücadele'yi kişisellikten çıkarmayı
C) İstanbul Hükümeti'nin isteğini yerine getirmeyi
D) İtilaf Devletleri'ne karşı güçlü görünmeyi

49. **Aşağıdakilerden hangisi BMM'ye karşı çıkan ayaklanmaları bastırarak amacıyla alınan önlemlerden değildir?**

- A) BMM, varlığına yönelik tehditleri ortadan kaldırmak amacıyla, Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nu çıkardı.
B) İstanbul'da Damat Ferit Paşa Hükümeti yerine Ali Rıza Paşa Hükümeti'nin kurulması sağlandı.
C) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çabuk ve etkili olarak işlenmesini sağlamak amacıyla "İstiklâl Mahkemeleri" kuruldu
D) İstanbul Hükümetinin Millî Mücadele aleyhindeki fetvasına karşı Anadolu'da Rıfat Börekçi ve arkadaşları tarafından karşı fetva hazırlandı.

50. ► **Şark Vilayetleri Müdafaa-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti;** Doğu Anadolu'nun Ermenilere verilmesini önlemek için kurulmuştur.
- **Redd-i İlhak Cemiyeti;** Batı Anadolu'da Yunan işgallerini önlemek için mücadele vermiştir.
- **Trabzon Muhafazaa-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti;** Karadeniz Bölgesi'nde Rum Devleti kurulmasını önlemek için kurulmuştur.

Bu bilgiler, Milli Mücadele döneminde kurulan yararlı cemiyetlerle ilgili, aşağıdaki yargılardan hangisini doğrulamaktadır?

- A) İstanbul Hükümeti'yle birlikte hareket etmişlerdir.
B) Öncelikleri ulusal egemenliği sağlamaktır.
C) Bölgesel kurtuluş çareleri aramışlardır.
D) İtilaf Devletleri ile anlaşma yolları aramaktadırlar.

51. Amasya Genelgesi'nin yayımlanmasının ardından padişah ve İstanbul Hükümeti, Mustafa Kemal Paşa'nın İstanbul'a dönmesini istedi. Ancak o, bütün engellemelere rağmen çalışmalarına devam etti. Bunun üzerine İstanbul Hükümeti Mustafa Kemal Paşa'nın ordu müfettişliği görevine son verdi. Mustafa Kemal de aynı gün çok sevdiği askerlik görevinden istifa ettiğini İstanbul Hükümeti'ne bildirdi (8 Temmuz 1919). Bu durumu askeri makamlara ve Türk Milletine duyurdu. Haberi duyan Kazım Karabekir Paşa, Mustafa Kemal'e: "*Ben ve kolordum emrinizdeyiz Paşa'm.*" diyerek destek verdi.

Mustafa Kemal'in askerlik görevinden istifa etmesiyle hiçbir resmi yetkisi kalmamasına rağmen Türk Halkı tarafından Millî Mücadele'nin lideri olarak görülmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Mustafa Kemal'in Çanakkale Cephesi'ndeki başarılarının halk tarafından bilinmesi
B) İşgaller karşısında padişah ve İstanbul Hükümeti'ne halkın güveninin kalmamış olması
C) Türk Halkının halifenin etrafında toplanarak mutlak kurtuluşun gerçekleşeceğine inanması
D) Amasya Genelgesi'nin halkın üzerinde oluşturduğu bağımsızlık ümidi

52. Erzurum Kongresi'nde alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- ▶ Millî sınırlar içinde bulunan vatan parçaları bir bütündür. Birbirinden ayrılamaz.
- ▶ Her türlü yabancı işgal ve müdahalesine karşı ve Osmanlı Hükümeti'nin dağılması halinde, millet topyekûn kendisini savunacak ve direnecektir.
- ▶ Manda ve himaye kabul olunamaz.

Yukarıda verilen Erzurum Kongresi maddeleri ile Milli Mücadelenin esasları eşleştirildiğinde aşağıdaki seçeneklerden hangisi boşa kalır?

- A) Milli Egemenlik
- B) Tam Bağımsızlık
- C) Topyekûn Mücadele
- D) Vatanın Bütünlüğü

53. Mustafa Kemal I. Dünya Savaşı sırasında Çanakkale Cephesi'nde Arıburnu'nda Anzak çıkarmasını engellemiş, Kafkas Cephesi'nde Muş ve Bitlis'i geri almayı başarmış, Suriye Cephesi'nde İngilizleri Halep önlerinde durdurmuş, dolayısıyla savaştığı cephelerde savaşın seyrini değiştirecek başarılar kazandırmıştır.

Yukarıdaki bilgileri okuyan bir öğrenci Mustafa Kemal'in I. Dünya Savaşı sırasındaki başarılarının aşağıdakilerden hangisine etki ettiğini söyleyebilir?

- A) I. Dünya Savaşı'nın kazanılmasına
- B) Milli Mücadele'nin lideri olmasına
- C) Cephe sayısının artmasına
- D) İtilaf Devletleri'nin ateşkes istemesine

54. Milli teşkilatlar, mahalle ve köylerde kurulup bütün Anadolu'ya yayılınca ister istemez buralara Milli Mücadele ile ilgili bilgilerin ulaştırılması gerekiyordu. Bunun için önce Sivas'ta İrade-i Milliye sonra Ankara'da Hakimiyet-i Milliye gazeteleri çıkarılacak, Ankara'da Anadolu Ajansı kurulacaktı.

Yukarıda verilen paragrafa getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milli Mücadele'de teşkilatların rolü
- B) Milli Mücadele'de basının önemi
- C) Milli Mücadele'de Sivas Kongresi'nin önemi
- D) Milli Mücadele'de Mustafa Kemal'in rolü

55. BMM'ye karşı çıkan ayaklanmaların yaşanmasında Osmanlı Hükümetinin kışkırtmaları en önemli etken olup bununla birlikte kendi menfaatlerini düşünen bazı kişiler de ayaklanmalara katılmışlardır. Anadolu halkı Büyük Millet Meclisinin yanında yer alarak, bu ayaklanmalara karşı mücadele etmiştir. Büyük Millet Meclisi, isyanları bastırmak için aşağıdaki tedbirleri almıştır:

- ▶ Hıyaneti Vataniye Kanunu çıkartıldı.
- ▶ İstiklal Mahkemeleri kuruldu.
- ▶ Türk halkını doğru bilgilendirmek için basın yoluna başvuruldu ve bu kapsamda Anadolu Ajansı ve Hakimiyet-i Milliye Gazetesinden yararlanıldı.
- ▶ Ankara Müftüsü Rifat Börekçi öncülüğünde Milli Mücadeleyi destekleyen fetvalar yayınlandı.

Yukarıda verilen bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Türk halkı ayaklanmaların karşısında yer almış ve ayaklanmalara karşı mücadele etmiştir.
- B) Ayaklanmaların nedenlerin de biri de Osmanlı Hükümeti'nin kışkırtmalarıdır.
- C) BMM ayaklanmalara karşı birçok önlem almıştır.
- D) Ayaklanmalar İtilaf Devletleri'nin desteğiyle bastırılmıştır.

56. Sivas Kongresi'nde Erzurum Kongresi'nin tüm kararları kabul edilmiştir. Ulusal örgütlenme tüm vatani kapsamıştır. Gücünü halktan alan yeni bir güç ve otorite ortaya çıkmış, Temsil Heyeti oluşturulmuş ve başına milli bir lider olarak Mustafa Kemal Paşa getirilmiştir. Kurtuluş Savaşı bütün vatana yayılmış, millete mal edilmiştir. Ali Fuat Paşa, Batı Cephesi Komutanlığı'na getirilmiş ve Temsil Heyeti yürütme gücünü ilk kez kullanmıştır. Kongre, kendisinden sonra gelececek tüm olayları büyük ölçüde etkilemiştir. BMM'nin açılışında, Milli Mücadelenin bütün antlaşmalarında, Lozan'da ve Mudanya'da izleri görülmüştür.

Yukarıda verilen metine göre kongreler ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Kongreler gücünü halktan alan yeni bir güç ve otorite ortaya çıkarmıştır.
- B) Kongre kararlarının etkisi daha sonraki siyasal gelişmelerde de görülecektir.
- C) Kongreler Milli Mücadele'nin halka maledilmesine büyük katkı sağlamıştır.
- D) İstanbul Hükümeti'nin siyasi otoritesini güçlenmesine destek olmuştur.

57.

“Yabancı işgaline karşı canını ortaya koyan Kuva-yı Milliye Osmanlı Devleti’ne bağlı bir kuvvet değildir. Türk milletine dayanan ve onun adına faaliyet gösteren bir direniş hareketidir. Bu hareket, tek bir grup tarafından değil topyekün Türk milleti tarafından gerçekleştirilmektedir. “Kuva-yı Milliye Ruhu” Türk’ün vatanseverliğinden doğmuştur.

Halide Edip’in bu sözlerine bakarak Kuva-yı Milliye için;

- I. Belli bir merkeze bağlı değildir.
- II. Osmanlı’ya Meşrutiyet’i geri getirmeyi amaçlamıştır.
- III. Türk milletinin bağımsızlık arzusunun bir sonucudur.

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

58. Sevr Antlaşmasının maddelerine göre:

- ▶ İstanbul, Osmanlı Devleti’nin başkenti olarak kalacak ancak azınlıkların haklarını korumaz ve antlaşma şartlarına uymaz ise İstanbul Osmanlı Devleti’nden alınacaktır.
- ▶ Boğazlar, İtilaf Devletlerince kurulacak bir komisyon tarafından yönetilecektir.
- ▶ Anadolu’nun doğusunda iki devlet kurulması planlanırken Ege Bölgesinin büyük bölümü ve Büyük Çekmece çizgisinin batısında kalan Trakya Bölgesi de Yunanlılara bırakılacaktır.

Yukarıda verilen bilgilerden hareketle Sevr Antlaşması maddeleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Antlaşma şartlarına uyulmaz ise başkent İstanbul Osmanlı Devleti’nin elinden alınacaktır.
- B) Sevr Antlaşması ölü doğmuş bir antlaşma olarak nitelendirilir.
- C) Osmanlı Devleti topraklarında yeni devletlerin kurulması planlanmaktadır.
- D) Osmanlı Devleti’nin egemenlik hakları elinden alınmıştır.

59. Kars, Ardahan ve Batum’u Ruslardan almak için mücadele eden Osmanlı Ordusu bölgedeki ağır hava koşulları, ulaşım güçlükleri ve salgın hastalıklar nedeniyle büyük can kaybı vermiş böylece Ruslar üzerine girilen ve bir hafta süren Sarıkamış Harekâtı başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Bu olumsuz durumdan yararlanan Ruslar; Erzurum, Muş, Bitlis, Trabzon ve Erzincan’ı ele geçirmişlerdir.

Verilen bilgiye göre Kafkas Cephesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Ordusu’nun taarruz ettiğine
B) Kafkas Cephesi’nde toprak kaybedildiğine
C) İklim koşullarından olumsuz etkilenildiğine
D) I. Dünya Savaşı’nın kaybedildiğine

60.

- ▶ Kapitülasyonlardan tüm devletler yararlanacak.
- ▶ Gayrimüslimlere siyasi, sosyal ve kültürel haklar verilecek.
- ▶ Askerlik zorunlu hizmet olmaktan çıkacak. Türk Ordusunun sayısı 50.000 kişiyi aşmayacak. Bu ordunun tank, top, ağır makineli tüfek ve uçağı olmayacak.

Sevr Antlaşması’nın yukarıda verilen maddelerinden hareketle İtilaf Devletlerinin aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirmeye çalıştıkları söylenemez?

- A) Ekonomik kalkınmayı engellemek
B) Gayri müslimlere geniş haklar vermek
C) Türk nüfusunun fazla olduğu yerleri Türklere vermek
D) Türkleri savunma gücünden mahrum etmeye çalışmak

61.

Misakımilli’de “Azınlık hakları, komşu ülkelerdeki Müslümanların da aynı haklardan yararlanmaları şartıyla kabul edilerek sağlanacaktır.” kararı alınmıştır.

Misak-ı Millide alınan bu karar aşağıdaki amaçlardan hangisine yöneliktir?

- A) Azınlıkların haklarını kısıtlamak
B) İtilaf Devletleri’nin desteğini almak
C) Toplumda herkesin aynı haklara sahip olmasını sağlamak
D) Komşu ülkelerdeki Müslümanların haklarını garanti altına almak

62. Rusların ve Avrupalıların kışkırtmasıyla 19. yüzyıldan itibaren isyanlar çıkaran Osmanlı Ermenileri I.Dünya Savaşı sırasında Doğu Anadolu'da bağımsız devlet kurma ümidi ile ayaklandılar. Ermenilerin silahlı çeteler kurarak hem Osmanlı Ordusu'na saldırması hem de bölgedeki Müslüman halkı katletmesi üzerine Osmanlı Devleti isyancı Ermenileri savaş bölgesi dışına çıkarmak amacıyla zorunlu göç kararı almak zorunda kaldı.

Bu bilgilere göre Ermeniler ve Sevk ve İskan Kanunu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Sevk ve İskan Kanunu'nun niçin çıkarıldığına
- B) Ermeni isyanlarının amacına
- C) Ermenilerin kimler tarafından kışkırtıldığına
- D) Ermeni sorununun sona erdiğine

63. I. Dünya Savaşında Osmanlı Devleti'nin savaştığı cephelerden bazılarının özellikleri aşağıda verilmiştir:

- Bu cephede hem karada hem de denizde savaşılmış ve sonuçları itibarıyla I. Dünya Savaşının uzamasına neden olmuştur.
- İlk açılan taarruz cephesidir. Osmanlı Devleti bu cephede sadece düşmanla değil, ağır kış şartlarıyla da savaşmak zorunda kalmıştır.
- İngiltere'nin sömürgeleri ile bağlantısını kesmek için taarruza geçen Türk kuvvetleri tarafından açılmıştır.

Hakkında bilgi verilen cepheler aşağıdaki seçeneklerle eşleştirildiğinde hangi cephe açıkta kalır?

- A) Irak Cephesi
- B) Çanakkale Cephesi
- C) Kafkas Cephesi
- D) Kanal Cephesi

64. Misakımilli'de " milli ve ekonomik gelişmemizi engelleyen siyasi, mali ve adli sınırlamalar kabul edilemez ve kaldırılmalıdır." kararının alınması ile aşağıdakilerden hangisi amaçlanmıştır?

- A) Diplomatik saygınlık
- B) Uluslararası eşitlik
- C) Ekonomik bağımsızlık
- D) Ulusal egemenlik

65. I. Dünya SavaşınaAlmanya'nın yanında giren Osmanlı Devleti İttifak Grubu adına Kafkas, Çanakkale, Kanal, Suriye-Filistin, Hicaz-Yemen, Irak, Makedonya, Romanya, Galiçya cephelerinde İtilaf Devletleri ile savaşmak zorunda kalmıştır. Birçok cephede yoğun bir mücadele veren Osmanlı Ordusu'nda ağır kayıplar da verilmiştir.

Bu durum I. Dünya Savaşı öncesi Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni yanına çekmek istemesinin nedenlerinden hangisi ile doğrudan ilgilidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin silah teknolojisinden yararlanmak
- B) Savaşın geniş alana yayılmasını sağlamak
- C) Osmanlı Devleti'nin halifelik gücünden yararlanmak
- D) Osmanlı Devleti'nin yer altı kaynaklarını kullanmak

66. ABD, I. Dünya Savaşı'na girmeden önce Wilson İlkeleri adındaile bir bildiri yayınladı. Bu bildirin amacı savaştan sonra dünyada barış ortamını sağlamaktır. Bu prensiple ilan edilen Wilson İlkelerinin olumlu maddeler içermesi İttifak Devletleri'nin bu maddelere güvenerek savaştan çekilmesine neden oldu. İttifak Devletleri birer birer İtilaf Devletleri ile ateşkes anlaşmaları imzalayarak I. Dünya Savaşı'ndan çekildi.

Yukarıdaki bilgiye göre Wilson İlkeleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Savaşın bitişini hızlandırmıştır
- B) Sömürgecilik fikrini sona erdirmiştir.
- C) Cemiyet-i Akvam'ın kapatılmasını sağlamıştır.
- D) Dünya barışını kalıcı hale getirmiştir.

67. Erzurum Kongresi, bölgesel toplanmasına rağmen tüm yurdu ilgilendiren kararlar aldığı için ulusal bir kongre niteliği kazanmıştır. Bundan dolayı Erzurum Kongresi toplanış bakımından bölgesel, aldığı kararlar bakımından ulusal nitelikte bir kongredir.

Erzurum Kongresi'nin ulusal bir kongre niteliği taşıması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Doğu Anadolu'daki Ermeniler ile ilgili sorunların görüşülmesi
- B) Kongreye katılan delege sayısının çok olması
- C) Mustafa Kemal Paşa'nın kongreye katılmış olması
- D) Alınan kararların ülkenin bütünlüğünü sağlamak amacını taşıması

68. Suat öğretmen öğrencilere Sevr Barış Antlaşmasının sonuçlarının değerlendirilmesi ile ilgili bir ödev hazırlamalarını istemiştir. Araştırma yapan öğrencilerden;

Sevgi: Bağımsızlık haklarımızı yok saydığı için kabul edilemez bir antlaşma olduğunu,

Dilek: BMM'nin anlaşmayı tanımadığını ve anlaşmayı imzalayanları vatan haini olarak ilan ettiğini,

Özden: Diğer devletlerle imzalanan antlaşmalara göre daha hafif maddeler içerdiğini,

İbrahim: Anlaşmanın milletimize yaşam hakkı tanımayan, şartları ağır bir antlaşma olduğunu,

İsmail: İstanbul'daki Mebusan Meclisi tarafından onaylanarak yürürlüğe girdiğini ifade etmiştir.

Suat Öğretmenin, Sevr Barış Antlaşması'nın sonuçlarının değerlendirilmesi ile ilgili verdiği ödevde hangi öğrenciler yanlış bilgi vermişlerdir?

- A) Dilek-İsmail   B) Özden-İsmail
C) Sevgi- Dilek   D) İbrahim -Sevgi

69. **Amasya Genelgesinde:** "Milletin bağımsızlığını yine milletin azmi ve kararı kurtaracaktır.",

Erzurum Kongresinde: "Kuva-i Milliyeyi tek kuvvet olarak tanımak ve milli iradeyi hâkim kılmak esastır.",

Sivas Kongresinde: "Milli iradeyi temsil etmek üzere, Meclis-i Mebusan'ın derhal toplanması mecburidir."

maddeleri yer almaktadır. Bu maddelerden çıkarılabilecek ortak düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milli Mücadele'nin her aşamasında milli egemenlik ilkesi benimsetilmeye çalışılmıştır.
B) Kuva-i Milliye vatani kurtarabilecek tek silahlı kuvvettir.
C) Tam bağımsızlık düşüncesi genelge ve kongrelerde gerçekleşmiştir.
D) Genelge ve kongrelerle boğazlarımızda egemenlik sağlanmıştır.

CEVAP ANAHTARI

1. 1) D 8) D 15) D
2) Y 9) D 16) Y
3) Y 10) Y 17) Y
4) D 11) Y 18) D
5) Y 12) Y 19) D
6) D 13) D 20) Y
7) Y 14) Y
2. 1) Almanya
2) İngiltere
3) İtalya
4) Bulgaristan'ın
5) Fransa
6) Milliyetçilik
7) Ekonomik
8) Milletler
9) Hasan Tahsin
10) Kilikyalılar
11) Rusya
12) Trakya-Paşaeli
13) Amasya
14) Kanal
15) Ümmetçilik
16) Amiral Bristol Raporu
17) Musul
18) Ermeni
19) İtalya
20) Yasama
21) İngiliz Muhipleri
22) Sevr
3. Fransız İhtilali ve Sanayi İnkılabı (Devrimi)
Irak Cephesi
Kanal Cephesi
İngiltere'nin Batı Anadolu'da güçlü bir devletin varlığını istememesi
İşgallere yasal zemin hazırlayarak, kolaylaştırmak.
Meclis tarafından onaylanmaması
Milli Kongre Cemiyeti
Amasya Genelgesi'nden sonra
BMM'nin açılmasıyla
4. 1) Amasya
2) Misakı Milli
3) İtilaf
4) Mondros
5) Erzurum
6) İngiltere
7) Milli Kongre
8) Musul
9) Samsun
10) Sivas
5. Halifelik gücü - İngiliz sömürgelerindeki Müslümanları kıskırtmak
Jeopolitik önemi - İngiltere'nin sömürgeleri ve Rusya ile bağlantısını kesmek
Hammadde - Osmanlı Devleti'nin petrol kaynaklarını kullanmak
6. 1) Kafkas
2) Çanakkale
3) Kanal
4) Kuva-yi Milliye
5) Genelge
6) Müdafaa-i Hukuk
7) Tehcir
8) Misak-ı Milli
9) İttifak
10) Manda ve Himaye
11) Panslavizm
12) Milli Kongre
13) Erzurum
14) Sivas
15) Hakimiyet-i Milliye
16) Mondros Mütarekesi
17) İrade-i Milliye
18) Manda ve himaye
7. Harita üzerindeki uygun boşluklara Osmanlı Devleti'nin I.Dünya Savaşında savaştığı cephelerin isimleri yazılacak.
1) Kafkas Cephesi
2) Kanal Cephesi
3) Çanakkale Cephesi
4) Hicaz-Yemen Cephesi
5) Irak Cephesi
6) Suriye Cephesi
7) Romanya Cephesi
8) Galiciya Cephesi
9) Makedonya Cephesi
8. Vilayeti Sitte:
1) Sivas
2) Bitlis
3) Erzurum
4) Elazığ
5) Van
6) Diyarbakır
9. 1) Kilikyalılar
2) Milliyetçilik
3) Panslavizm
4) Kapitülasyon
5) Sömürgecilik
6) Mondros
7) Çanakkale
Şifre Kutusu= Atatürk
10. Sırasıyla; 6 / 7 / 8 / 2 / 3 / 5 / 4 / 1
11. 1) Sivas Kongresi
2) Amasya Genelgesi
3) Erzurum Kongresi
4) Amasya Görüşmeleri
5) Amasya Genelgesi
6) Sivas Kongresi
7) Misak-ı Milli
8) Havza Genelgesi
9) Erzurum Kongresi
10) Sivas Kongresi
12. **Yararlı Cemiyetler:**
Milli Kongre Cemiyeti
Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk C.
Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hukuk C.
Kilikyalılar Cemiyeti
Trabzon Muhafaza-i H. Milliye C.
İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan C.
- Azınlıkların Kurduğu Cemiyetler:**
Mavri Mira Cemiyeti
Taşnak ve Hınçak Cemiyeti
Etnik-i Eterya Cemiyeti
Pontus Rum Cemiyeti
- Milli Varlığa Düşman Cemiyetler:**
Kürt Teali Cemiyeti
Sulh ve Selamet-i Osmaniye C.
Hürriyet ve İtilaf Fırkası
Wilson Prensipleri Cemiyeti
Teali İslam Cemiyeti
İngiliz Muhipleri Cemiyeti
13. BMM'ye karşı ayaklanmaların çıkması - Hiyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması
Mebusan Meclisi'nin Misak-ı Milli Kararlarını alması - İstanbul'un resmen işgal edilmesi
I. Dünya Savaşı'nda Ermenilerin Rusya ile iş birliği yapması - Sevk ve İskân Kanunu'nun uygulanması
Osmanlı Ordusu'nun terhisi ve ülkenin işgali - Kuva-yi Milliye birliklerinin kurulması
Çanakkale Zaferi'nin kazanılması - I. Dünya Savaşı'nın uzaması
Arapların İngilizlerle iş birliği yapması - Ümmetçilik fikrinin sona ermesi
14. 1- Mustafa Kemal Paşa'nın İstanbul'dan ayrılışı
2- Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a çıkışı
3- Havza Genelgesi
4- Amasya Genelgesi
5- Erzurum Kongresi
6- Sivas Kongresi
7- Amasya Görüşmeleri
8- Temsil Kurulu'nun Ankara'ya gelişi
15. Sırasıyla; 2 / 1 / 4 / 5 / 6 / 3

16. 1) C
2) A
3) B
4) C
5) D
6) B
7) A
17. Sırasıyla;
Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı
Havza Genelgesi
Amasya Genelgesi
Erzurum Kongresi
Sivas Kongresi
Amasya Görüşmeleri
Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin açılması
Büyük Millet Meclisi'nin açılışı
18. Sırasıyla; 2 / 1 / 7 / 4 / 5 / 6 / 3
19. C
20. C
21. D
22. A
23. D
24. C
25. C
26. A
27. C
28. C
29. A
30. D
31. B
32. B
33. A
34. A
35. C
36. A
37. A
38. D
39. B
40. C
41. D
42. B
43. A
44. D
45. D
46. D
47. C
48. B
49. B
50. C
51. C
52. A
53. B
54. B
55. D
56. D
57. B
58. B
59. D
60. C
61. D
62. D
63. A
64. C
65. B
66. A
67. D
68. B
69. A

meb.gov.tr